

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА**

Посланичка група

"Доста је било"

датум: 15.11.2017. г.

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 15. 11. 2017.

Орг. јед.	Број	Предлог	Вредност
01/02	3574	/	14

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 68, члана 150. став 1. и члана 192. став 2. Пословника Народне скупштине, подносим Предлог одлуке о образовању Анкетног одбора ради утврђивања разлога огромних губитака које остварује Железара Смедерево од 2014. године до данас, укупног износа државне помоћи која је додељена Железари Смедерево у истом периоду и штетности свих уговора које је Влада РС закључила у вези са пословањем Железаре, са предлогом да се одлука о образовању Анкетног одбора донесе у редовном поступку.

**НАРОДНИ ПОСЛАНИК
САША РАДУЛОВИЋ**

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. став 1. Закона о народној скупштини („Службени гласник РС“ број 9/10) и члана 68. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“ број 20/12 – пречишћени текст)

Народна скупштина Републике Србије, на..... седници заседања у 2017. години, одржаној..... 2017. године, донела је

ОДЛУКУ

о образовању Анкетног одбора ради утврђивања разлога огромних губитака које остварује Железара Смедерево од 2014. године до данас, укупног износа државне помоћи која је додељена Железари Смедерево у истом периоду и штетности свих уговора које је Влада РС закључила у вези са пословањем Железаре у наведеном периоду

1. Образује се Анкетни одбор ради утврђивања разлога огромних губитака које остварује Железара Смедерево од 2014. године до данас, укупног износа државне помоћи која је додељена Железари Смедерево у истом периоду и штетности свих уговора које је Влада РС закључила у вези са пословањем Железаре у наведеном периоду.
2. Анкетни одбор чини по један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, на предлог посланичке групе. Посланичка група одређује народног посланика за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове Одлуке. Анкетни одбор је конституисан и сматраће се да ради у пуном саставу ако више од половине свих посланичких група у Народној скупштини има свог представника у Анкетном одбору.
3. Прву седницу Анкетног одбора сазива председник Народне скупштине. До избора председника Анкетног одбора првој седници председава најстарији присутни члан Анкетног одбора. Анкетни одбор на првој седници бира, из редова својих чланова, председника и заменика председника Анкетног одбора.
4. Задатак Анкетног одбора је да утврди разлоге огромних губитака које остварује Железара Смедерево од 2014. године до данас, укупног износа државне помоћи која је додељена Железари Смедерево у истом периоду и штетности свих уговора које је Влада РС закључила у вези са пословањем железаре, и с тим у вези:
 - анализира управљање железаром од стране НРК inženjering, фирме коју је Влада РС унајмила да управља Железаром Смедерево, од 21.03.2015. године када је уговор са ХПК-а потписан до дана раскидања уговора, односно изврши увид у Уговор о пружању услуга управљања и саветовања, Пословни план, Листу саветника и све списе настале у раду Железаре за време управљања холандског менаџмента;
 - утврди да ли је и ако јесте шта представља улагање страног менаџмента у Железару Смедерево;

- утврди тачан износ државне помоћи коју је Влада РС обезбедила Железари Смедерево и канале којима је успела да обезбеди новац;
 - утврди да ли Железара Смедерево редовно испуњава обавезе настале из уговора о кредитима према Фонду за развој;
 - анализира уговор закључен са кинеском фирмом Хбис, те да ли је реч о уговору којим је кинеска фирма купила Железару или само њену имовину, на шта се тачно обавезала, да ли је Влада РС преузела сва дуговања Железаре како би закључила поменути уговор, да ли је тим уговором Железара фактички ликвидирана, да ли су сви радници Железаре преузети од стране кинеске фирме, да ли је некадашње холандско руководство Железаре и даље запослено,
 - утврди да ли је кинеска фирма Хбис инвестирала и у чему се огледа та инвестиција, да ли је у складу са позитивном законском регулативом обезбедила све стандарде производње, те да ли на адекватан и безбедан начин врши одлагање отпада.
5. Анкетни одбор има право да тражи од државних органа и организација податке, решења и остала документа, као и да узима изјаве од појединаца која су му потребна за извршење задатака.
 6. Анкетни одбор је дужан да задатак изврши у року од 120 дана од дана конституисања Анкетног одбора.
 7. Анкетни одбор је дужан да поднесе Народној скупштини о извештај са предлогом мера у року из става 1. ове тачке. Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.
 8. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

РС Број-----

У Београду, 15.11.2017.. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРЕДСЕДНИК,

Маја Гојковић, с.р.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење ове одлуке је члан 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, члан 8. став 1. Закона о Народној скупштини којим је прописано да Народна скупштина између осталог доноси и одлуку и члан 68. Пословника Народне скупштине, којим је прописано да Народна скупштина образује анкетни одбор ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима и да се одлуком о образовању анкетног одбора утврђује састав и задатак одбора, као и рок за његово извршење са обавезом да се Народној скупштини поднесе извештај са предлогом мера.

Разлози за доношење одлуке

„Само су Кинези могли да извуку железару и то су и урадили. Ово данас је слика прелепе и моћне Србије која показује да можемо да радимо више и боље. Желим вам да зарађујете много више од 20 милиона евра у будућности и да додатно уложите у Смедерево и Србију“ – речи су које је 15.12.2016. године изговорио тадашњи председник Владе РС, а сада и председник Републике Србије. Како званични финансијски извештаји Железаре Смедерево говоре супротно од речи Александра Вучића поставља се питање на основу чега он износи овакве и сличне тврдње. Само годину дана пре закључка да су Кинези спасиоци Србије због којих смо данас моћна и богата земља, Александар Вучић тврдио је да су Железару Смедерево опоравили и вратили у живот „холандски“ менаџери, те константно обмањивао јавност о њиховом успешном пословању.

„Сада сте у сигурним рукама“, овако је започео своје обраћање премијер Вучић радницима железаре Смедерево 22. марта 2015. године. приликом предаје управљања фирми ХПК Менаџмент д.о.о. Осим што ће, по његовим речима, железара бити у сигурним рукама исту очекује инвестиција од 20 милиона долара и профитабилно пословање за шест месеци које ће подићи БДП за 1%. Не постоји јавно доступан податак да ли је ХПК, како је Александар Вучић обећао, уложио 20 милиона долара у железару. Ако упоредимо ово најављено улагање са осталим најављеним „инвестицијама“, попут Београда на води и инвестирањем 3,1 милијарде долара, Мерцедесом у Икарбус, СИСУ у ФАП претпостављамо да ово није извршено. Колико је Железару Смедерево, односно пореске обвезнике, до сада коштао Вучићев експертски трио ХПК Менаџмент д.о.о. остало је непознато. Према изјави, Петера Камараша једног од челника ХПК Менаџмент датој за телевизију Н1 у фебруару 2016. године, Железара у 2015. години није остварила добит већ је наставила да послује са губитком. Неуспех

експертске тројке правдао је ценом челика на светском тржишту и умањеном потражњом. Неприхватљиво је да се експертско руководство олако обавезало да ће железару начинити профитабилном за само шест месеци, а да притом није узето у обзир да иста послује са акумулираним обавезама од 382 милиона евра и да је челик берзанска роба коме се цена лако преокрене. Оваква лака обећања дају шарлатани, а не експерти. Релевантни подаци о ангажовању 12 холандских експерата остали су тајна, једино са чиме су грађани упознати јесте да су успешне менаџере месечно плаћали 340.000 евра, односно око 4 милиона годишње. Оправдано сумњамо да је тадашњи директор Железаре био у сукобу интереса будући да му је истовремено дата улога посредника у продаји челика. Прекршајни суд у Београду, званично је, на основу захтева покрета „Доста је било – Саша Радуловић“, покренуо прекршајни поступак против овлашћене службенице у Министарству привреде, због скривања документације и уговора о избору и ангажовању страног менаџмента у „Железари Смедерево“. У прекршајном поступку је изашло на видело да Министарство и пословодство Железаре крију од јавности следећа документа: Уговор о пружању услуга управљања и саветовања, Пословни план, Листу саветника, Регистровану заложну изјаву, податке да пружаоци услуге не стичу контролу над имовином Железаре, као и податке везане за уговоре о краткорочном кредиту закључене између Републике Србије и Железаре, али и Уговор о залози закључен између Републике Србије, Фонда за развој и Железаре (Закључак Владе Републике Србије број: 420-3838/2015, од 2.4.2015). На основу званичних финансијских извештаја, објављених на сајту АПР-а, Железара Смедерево је у 2014. години остварила нето губитак од 134 милиона евра. За ово су држава, односно просветари, пензионери и сви остали порески обвезници чистили менаџмент Железаре субвенцијом, односно поклоном, од 36 милиона евра. Премијер је 11. децембра 2014. године потписао закључак Владе којим се Железари за пословање у 2015. години одобрава државни кредит из буџета и Фонда за развој у износу од 13,3 милијарде динара, што износи око 110 милиона евра. Овај закључак Владе РС показује да је премијер обмањивао јавност кад је говорио о успешном пословању новог менаџмента. Премијер је „кредит“ у износу од 13,3 милијарде динара преусмерио Железари из следећих извора:

- 2,8 милијарди динара из средстава за подстицање регионалног развоја
- 3,3 милијарде динара из средстава за СТАРТУП кредите
- 676 милиона динара из средстава намењених за запошљавање радника који су остали без посла у процесу транзиције
- 427 милиона динара из средстава намењених за претварање иновација у производ
- 1,7 милијарди динара из средстава намењених подстицању квалитета угоститељске понуде
- 63 милиона динара из средстава за кредитирање прехранбене индустрије
- 96 милиона динара из средстава за Фонд за заштиту животне средине

Истим закључком Влада је одлучила да се Железари продужи рок за враћање кредита из 2012. године за још годину дана, као и да јој Фонд за развој не активира гаранције у износу од 15 милиона евра. Реч је о још једној субвенцији Железари која је само формално представљена у форми кредита, јер је јасно да Железара ни овај нови кредит неће вратити, као што није вратила ни претходне. Међутим, како је нови

менаџмент овај "кредит" већ увелико потрошио, председник Владе је заједно са својим "успешним" менаџментом панично почео да тражи "купца", као нови изговор зашто мора да за 2016. годину издвоји још новца.

И где чуда, било је потребно само да Александар Вучић посети Народну Републику Кину и нађе новог чудотворца који ће Железару Смедерево претворити у једну од најпрофитабилнијих предузећа.

Нови купац је жлезаре је кинеско предузеће ХБИС, према тврдњама Александра Вучића, ХБИС је понудио 45,7 милиона евра за стицање власништва над смедеревском железаром и најавио је инвестицију од 300 милиона евра у фабрику шавних цеви и погона за галванизацију. Колика је вероватноћа да се ова најаву у мору бројних најаву премијера и оствари? Купац купује предузеће ако и само ако оно послује позитивно, има низак ниво обавеза у односу на тржишну вредност и ако постоји тржишни потенцијал за пласман производа. Према јавно доступним подацима, железара ја у 2014. години остварила губитак у износу од 95,73 милиона евра. Обавезе према повериоцима износе око 382 милиона евра, а годишње се из буџета за Железару издваја око 120 милиона евра. Овакав резултат пословања одговара банкротираним предузећу за које не може владати интересовање за стицање власништва, а изразито не за инвестирање 300 милиона евра у фабрику цеви и погон за галванизацију. Кад се на све придода и ниска цена и слаба потражња за челиком на светском тржишту, тржишни потенцијал, јасно је да не постоји пословни интерес за преузимање предузећа и додатним улагањем 300 милиона евра у нова постројења. Једина могућност под којом би купац био заинтересован за преузимање Железаре је да држава на себе преузме обавезе према повериоцима у износу од 382 милиона евра, као што је учинила и за дуг Србијагаса и Ер Србију. У супротном, преузимање измирења обавеза у износу од 382 милиона евра за купца би било финансијски неприхватљиво. Опет ће порески обвезници платити високу цену играња неспособних партијских кадрова и тајних, коруптивних уговора неспособне Владе. Александар Вучић је тендером за продају Железаре покушао да сакрије све досадашње катастрофалне и коруптивне дилове и нада се да се никад неће сазнати шта је све рађено у Железари и на који начин су пословали „холандски“ менаџери, па ни уговор на основу ког су ангажовани. Само транспарентни рачуни и уговори могу да зауставе корупцију Александра Вучића.

Из уговора о купопродаји имовине Железаре, који је објављен на сајту Министарства привреде, јасно је да се кинеском Хестилу не продаје предузеће, него његова имовина. Железара је фактички ликвидирана, Кинези су направили потпуно нову компанију у коју су запослили раднике из ликвидираних Железаре, а све досадашње дугове и кредите плаћају грађани Србије. Према доступним подацима у Агенцији за привредне регистре, Железара Смедерево је добила нови оснивачки акт 25. јуна, а за директора је именован Иван Милошевић, за кога радници у Железари и јавност мисле да је добио отказ пре доласка кинеских партнера. Такође, Железара је раскинула уговор са Петером Камарашом и ХПК пре доласка кинеских партнера, али су исти менаџери, за које се сумња да су Железару оштетили набавком сировине преко својих приватних фирми, враћени у Смедерево, у кинеску компанију. У Агенцији за привредне регистре

паралелно постоје ове две фирме – Железара, оптерећена дуговима које су увећали досадашњи Вучићеви “страни спасиоци” из ХПК, и нова кинеска компанија Hesteel Serbia Iron Steel doo Beograd, која ће преузимати имовину Железаре и запошљавати раднике који су јој потребни. Јавне изјаве о томе да ниједан радник неће остати без посла нису ни на који начин унете у правне обавезе новог кинеског власника и нема никаквих гаранција да су нешто више од лепих али лажних обећања. Није јасно ни да ли ће Влада плаћати субвенције за свако отворено радно место у новој кинеској компанији у Смедереву. Нема гаранција ни да ће имовина бити продата по цени од 46 милиона евра која се помиње у купопродајном уговору Владе Србије и Hesteel Group из Кине, јер оснивач нове компаније у Србији (Hesteel Serbia Iron Steel doo Beograd) није кинески Hesteel Group LTD који је потписао уговор са Владом Србије, већ компанија “New-silk road Holding Co. Ltd”, са седиштем у Хонг Конгу. Домаћој јавности су остали потпуно непознати ови детаљи и није јасно о чему се ради. Железара Смедерево је у децембру 2014. године од Фонда за развој добила кредит од 100 милиона евра који, сада је очигледно, неће бити враћен, а затим је направила нови губитак од 144 милиона евра. Ово је само део дуга који плаћају грађани, а који су направили неспособни премијер без дана непартијског радног искуства и министар привреде који је дипломирао у 45. години живота.

Модел који је Вучић применио на Железару јединствен је у свету: предузеће се ликвидира, његова имовина се у бесцење прода одабраном купцу, затим купац отвори нову фирму и у њој, уз богате субвенције из државне касе, запосли раднике из ликвидираних фирме, а читав овај циркус плате грађани Србије. Јавне међусобне оптужбе Вучићевог министра привреде и Вучићевог “страног спасиоца” који је водио Железару Смедерево у нове губитке, за 40 одсто веће него пре “спашавања”, само је фарса којом покушава да се прикрије велика пљачка буџета кроз Железару коју је спровео Вучић. Никакви послови не завршавају се у Србији без обобрења Вучића. Покрет “Доста је било” је пре готово две године јавно упозоравао да је Вучић предвидео да ће Камараш бити и главни добављач Железаре преко своје фирме. Очигледно да је мандатар имао још једну амнезију и сада се прави као да то тек сада сазнаје.

Уместо јасног утврђивања одговорности за милионске дугове, уместо да полиција и надлежне службе утврде ко је оштетио буџет и у чијим џеповима су вишкови од дуплиране цене гвожђа јер се неко уграђивао, јавност је пратила фарсичну расправу три верзије Вучића – мандатара који се пренемаже и позива на лошу срећу на тржишту, Вучићевог министра који кривицу пребацује на Камараша и Вучићевог страног спасиоца Камараша, који Вучићевог министра оптужује за крађу. Мандатар Александра Вучић дужан је да грађанима изнесе тачан рачун и обавести грађане колико милијарди плаћају његове пословне промашаје и коруптивне дилове са “страним спасиоцима” и “страним инвеститорима”. Вучић наставља Динкићеву политику економских “спасилаца и огромних субвенција за њих. Жртва је домаћа привреда, домаће породичне фирме које запошљавају преко 1,6 милиона људи и које су највећи послодавац у Србији. Србији је потребна економска политика која је окренута ка њима.

Пример апсурда је да Скупштина, на захтев Владе, усваја предлог аутентичног тумачења закона о имовини Железаре Смедерево по жељи кинеског купца Хестил Србија.

Скупштина је на предлог Владе у фебруару донела посебан, *lex specialis*, закон о имовини Железаре и тиме признала да у Србији не постоји систем и да мора у сваком појединачном случају да доноси посебан закон. Пошто ни тим посебним законом имовинско-правни односи нису уређени, кинески купац није био сигуран да ће моћи да приступи подземним инсталацијама које пролазе кроз туђа имања, па га је Скупштина "аутентичним тумачењем" ослободила тог страха.

У држави влада хаос у имовинско-правним односима, а неспособна власт није у стању да уведе ред и систем, већ за сваки посебан случај доноси посебан закон. Оваквим понашањем Влада унижава Скупштину, али и целу државу, јер нас ставља у позицију да доносимо законе по наруџбини страног купца. Ово се догађа само у банама државама и дефиниција је правне несигурности. Централни узрок свих пљачкашких приватизација су нерешени имовинско-правни односи у којима важи коруптивни принцип – ако власт благонаклоно погледа неку од фирми које су у проблему због нерешених имовинско-правних односа и донесе посебан закон за њих, онда те фирме могу да се надају да ће ситуација бити позитивно решена. Сви остали имају опште законе који очигледно не функционишу, јер да функционишу не би нам били потребни *lex specialis*. Иако нас је премијер убеђивао да је пронађен "спасилац" за Железару, то очигледно није тачно, а Влада је овим "*lex specialis*" коначно признала да Железаре није продата, него је кинеска фирма на распродаји купила имовину железаре, а сви дугови од 450 милиона евра остали су грађанима Србије. Имовина Железаре је продата кинеској фирми са свим нерешеним имовинско-правним питањима. Да би се кинески купац осетио сигурнијим доноси се посебно аутентично тумачење – посебан пропис за посебан случај. Ниједан *lex specialis* не може да реши проблем који је системски, него га само увећава. У Железари је, као и за сва предузећа, прво требало решити имовинско-правне односе, пописати сву имовину, обавезе, направити детаљан финансијски план, па да се тек након тога приступи приватизацији и то на јавном тендеру.

На крају, готово неопажено је прошла вест да је градоначелница Смедерева смиривала мештане Вранова саопштењем да је „премијер нашао фирму, озбиљну фирму, која ће уклонити брда“ (индустријског отпада), који се даноноћно довози из Хестеел-а и одлаже у близини њихових кућа, бунара, башти, њива... Премијер је нашао фирму. То би, само по себи, требало да буде гаранција да је проблем решен? Са обимом производње у последњих неколико година, ради се о безбедном одлагању најмање 4 милиона тона шљаке, пуне тешких метала, сумпора и фосфора. Кинески власник фабрике се није обавезао да се бави овако скупим подухватом, при чему би морао да води рачуна о очувању животне средине. То је обавеза коју је на себе преузела Влада Србије. А кад влада Србије преузме бригу о заштити животне средине и здрављу својих грађана, онда морамо да признамо да нам добро иде и да јесмо међу првима у Европи и шире, али по броју оболелих од канцера и болести дисајних органа. Градоначелница каже да се ти милиони тона шљаке могу привремено изместити, а

затим касније искористити као грађевински материјал. Вероватно мисли на предстојећу изградњу огромног броја фабрика, школа, болница и путева – чим избори прођу. А она друга врста шљаке, која излази са челичане, постаје употребљива тек после 2 године. Такође пуна тешких метала, фосфора, и, у зависности од руде, можда и радиоактивна. Где она треба да стоји док не постане евентуално нечему корисна?

Проблем одлагања отпада је стар готово 20 година. До трајних решења се никад није дошло, делом због технолошких заостајања, али највише зато, што манипулација отпадом увек успешно пуни приватне рачуне.

Објашњење основних правних института и појединачних решења

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, представника посланичких група у Народној скупштини. Посланичке група, у складу са предложеном одлуком, треба да одреди представника за члана Анкетног одбора, у року од седам дана од дана конституисања Анкетног одбора. Анкетни одбор се сматра конституисаним када више од половине од укупног броја посланичких група одреди своје представнике за чланове Анкетног одбора.

Задатак Анкетног одбора је наведен у разлозима за доношење ове одлуке.

Анкетни одбор треба да изврши задатак у року који је предвиђен овом одлуком. У истом року Анкетни одбор је дужан да поднесе извештај Народној скупштини са предлогом мера.

Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.